

Názor

Přichystejme se na nové typy odpadů

Na skládku patří jen takové odpady, které nejsou recyklovatelné, nedají se kompostovat ani spalovat.

Z každého materiálu se jednou stane odpad. Zda to bude odpad z obalů, z technologií nebo použitého zboží či výrobků není v podstatě rozhodující. Důležité však je, kolik toho odpadu je, kde vzniká, jak je nebezpečný a co se s ním děje. Jedním z neúčinnějších nástrojů je čistá opakovaná recyklace.

Řada firem má bohaté zkušenosti s recyklací a likvidací odpadů a pokud by dostaly stejné podmínky jako firmy zahraniční, zůstaly by doma i daně z těchto činností a dlouhodobě desetitisíce pracovních míst po celé České republice.

Přitom hlavní nápor problémů s odpady nás teprve čeká. Jedná se o odpady stavební, které vznikají nadměrným používáním stavební chemie a likvidací lepených izolantů z panelových domů, které se masově aplikují v rámci státního regeneračního stavebního programu. Jak vyplývá ze zjištěného stavu »zalepených paneláků« je zřejmé, že tato potřeba vznikne již v brzké budoucnosti, protože životnost lepených izolačních vrstev je podstatně nižší než se předpokládalo.

Uživatelé a majitelé se stanou původci těchto odpadů, budou se muset o jejich likvidaci postarat sami a to na vlastní náklady. Jen pro představu: regenerace panelových domů předpokládá ve své poslední etapě kontaktní zateplování 1 165 000 bytů, to je 4 660 000 m izolantů a další stavební chemie v podobě stavebního odpadu.

Učit se nemáme od koho, protože země EU tento odpad neumí recyklovat. Odpady z pěnového polystyrénu a minerálních vláken narůstají nejen ve stavebnictví, ale také v ostatním průmyslu.

Jak bylo již uvedeno, firem působících v odpadovém hospodářství je celá řada. Jejich podnikatelská činnost a jejich zkušenosti jsou však často považovány za soukromou podnikatelskou záležitost.

Sdružení STEO sleduje vývoj v této oblasti a snaží se pozitivně ovlivňovat využití vhodných technologií pro recyklaci a ekologickou likvidaci odpadů.

Alois Palacký,
člen představenstva STEO

Komunální odpady

Změny POH mimo standardní postup a na poslední chvíli

Ekologičtí aktivisté si jen několik hodin před odevzdáním do vlády vymohli změny z Plánu odpadového hospodářství ČR. Ministr životního prostředí Libor Ambrozek jim přislíbil, že se v roce 2010 bude v Česku recyklovat plná polovina komunálních odpadů. Ve vládní strategii nakládání s odpady se také objeví poznámka o tom, že stát nebude podporovat výstavbu spaloven a dalších skládek. Naopak se vláda zaváže k

pomoci obcím, které se rozhodnou zavést třídění odpadů do pytlů. Ministerstvo by také chtělo vypracovat program pro hospodaření s nebezpečným odpadem v nemocnicích, který bude zahrnovat alternativní technologie likvidace odpadů. V roce 2004 by měl vzniknout sektorový plán pro nakládání s PVC. Je velmi pravděpodobné, že zejména proti 50 procentní recyklaci se postaví kraje.

Chcete dostávat zdarma newsletter časopisu Odpady? Přihlaste se na e-mailové adrese <mailto:pdf.odpady@economia.cz>

Pořádáte zajímavou akci, máte aktuální názor nebo zprávu, vyměnili jste ředitele?
Dejte nám vědět na e-mail odpady@economia.cz!
Váš příspěvek zařadíme do newsletteru!

Měsíčník ODPADY si můžete předplatit na adrese www.economia.cz/info/od/
nebo na infolince 800 110 022.

Krátce

Ovzduší se zlepšuje

Od počátku 90. let pokleslo znečištění ovzduší v Česku v některých ukazatelích až na desetinu. Kvůli vzrůstající dopravě však roste produkce oxidu dusíku a oxidu uhličitého, jehož produkce je o třetinu vyšší než evropský průměr. Automobilová doprava se na znečištění oxidem uhličitým podílí 54 procenty.

Limity pro skleníkové plyny

Produkci skleníkových plynů z dopravy budou v budoucnosti upravovat limity určené Evropskou unií. Ty budou zřejmě platit od roku 2005 až 2007. Ministerstvo ŽP připravuje národní program snižování emisí tak, aby stát do roku 2010 těmto limitům vyhověl. Strategie zavede povinnost dodržovat i limity imisní, které dosud platily pouze orientačně.

Trvalé úložiště

Seznam vytipovaných lokalit, kde by mohlo být natrvalo uloženo vyhořelé vysoce radioaktivní palivo z Temelína a Dukovan, nyní zahrnuje Chyšky a Vlksice na rozhraní jižních a středních Čech, Blatno a Tis u Blatna na Lounsku a Lodhéřov na Jindřichohradecku. K tomuto seznamu by mělo přibýt ještě jedno zcela nové místo.

"Pohřbívání" skleníkových plynů

Australská vláda sice odmítla podepsat Kjótský protokol o omezování emisí skleníkových plynů, nicméně věnovala 13 milionů USD na výzkum snížení emisí oxidu uhličitého jeho uskladněním v obřích podzemních nádržích, vzniklých důlní činností.

Projekt má zahrnovat spolupráci s partnery v USA, Evropě a Japonsku při studiu technologií a energetických systémů, které by umožňovaly získávání oxidu uhličitého a pak jeho skladování v podzemí. Oxid uhličitý by byl oddělován od ostatních plynů na výstupu z komínů a vstřikován do hloubky jednoho kilometru pod zemským povrchem.

Recyklace

Silon prodává linku vytlačovaných plastů

Silon Planá nad Lužnicí, a. s. ukončil loňský rok s tržbami kolem 2,1 mld. korun. V předloňském roce zaznamenal ztrátu přes 47 mil. korun, do níž podnik stáhl technické problémy linky na recyklaci PET. Nyní již linka na výrobu vláken z PET drží kvalitu a vyrábí 80 % projektované kapacity. Silon se také rozhodl prodat svou linku vytlačovaných plastů, která představuje zhruba třetinu produkce jedné jeho divize. Na lince by měla v budoucnu pracovat německá společnost Röchling, významný producent plastových výrobků.

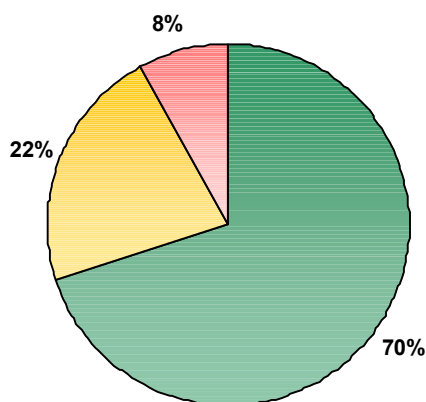
Vodní hospodářství

Investice do čištění vody dosáhnou během následujících 10 let 100 miliard korun

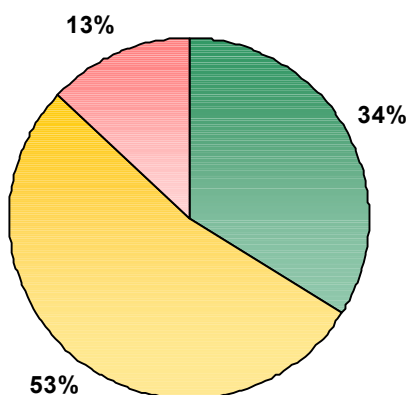
Česká republika investovala do čištění vody v 90. letech více než 50 miliard korun, snížila se spotřeba vody ve všech odvětvích a její kvalita se zlepšila (zdroj MŽP). Problémem zůstává plošné znečištění pocházející ze zemědělství. Aby Česká republika vyhověla požadavkům Evropské unie, bude muset do dalších opatření dát v prvních deseti letech tohoto století zhruba 100 miliard korun.

Světová populace nyní užívá 54 procent dostupných zásob sladké vody. Do roku 2025 se má tento podíl jen růstem populace zvýšit až na 70 procent. Když však budou zachovány současné trendy spotřeby, bude lidstvo za čtvrt století užívat až 90 procent vodních zásob.

Celosvětová spotřeba vody

Spotřeba vody v Evropě

■ Zemědělství ■ Průmysl ■ Domácnosti

Nepřehlédněte!
Odpady č. 3 vychází 25. 3. 2003

Téma měsíce:
Energetické využití odpadů
- různé technologie,
- případové studie,
- výroba alternativního paliva

Speciální téma měsíce:
Auta, nástavby
- svozové vozy
- speciální nástavby
- zkušenosti z praxe

Uzávěrka inzerce: 4. 3. 2003
Více o podmínkách inzerce -
Petr Pflieger,
<mailto:petr.pflieger@economia.cz>
nebo na GSM 603 198 873.

Krátce

Zahájena první sanace těžby dotovaná státem

Na výsypce v lokalitě mosteckého dostihového závodiště byly zahájeny rekultivační práce. Na upravených plochách nechá provozovatel závodiště a.s. Hipodrom vybudovat věž rozhodčích včetně restaurace a sociálního zázemí pro veřejnost, zázemí pro žokeje a dřevěný altán pro potřeby televizních stanic při natáčení rozhovorů během dostihů.

Radioaktivní odpad v Ďáblicích

Odpad se zvýšenou radioaktivitou, zadržený na skládce v pražských Ďáblicích, nepředstavuje žádné bezpečnostní riziko. Zdrojem radioaktivity je pravděpodobně suť vyvážená v kontejneru. Ukázalo se, že detektor na skládce byl nastaven na velmi nízké hodnoty radioaktivity.

Elektrárna najde vhodnější místo

Společnost EGST ustoupila od záměru postavit v těsném sousedství Hradce Králové ekologicky šetrnou elektrárnu na spalování biomasy. Hlavním důvodem byly výsledky hydrogeologického průzkumu v uvažovaném místě stavby a problém s napojením sítě vysokého napětí. Původní záměr počítal se zahájením výstavby elektrárny letos na podzim a provozem od roku 2005. Jako palivo by sloužila rostlinná hmota, například speciální odrůdy šťovíku.

Jehličnatý les na skládce

V jehličnatý les se promění prostor v boskovické části Doubrav o rozloze 1,5 hektaru, na kterém od roku 1992 končil nepoužitelný písek z nedalekého lomu. Plocha bude osázena stromky, které se časem propojí s již vzrostlým jehličnatým porostem v jeho sousedství. Kolem skládky procházejí tisíce turistů, kteří míří do boskovického westernového městečka.

Chabařovická skládka v pohybu

Sanace toxické skládky v Chabařovicích za zhruba 780 milionů korun, kterou financuje státní Fond národního majetku, se zřejmě opozdí a prodraží. Zhruba třetina povrchu kopce se totiž dala do pohybu, proto musely specializované firmy na části stavby zastavit práce. Odborníci ještě tento měsíc vyberou některou z variant, která by dalšímu posunu svahů zabránila. Počítá se například s vybudováním pevné stěny či zlepšením odvodnění skládky.

Sanace

Sanaci krajiny po těžbě uhlí budou moci řídit obce

Pokud sněmovna schválí novelu zákona o Fondu národního majetku (FNM), převezme přidělování vládou schválených 15 miliard korun na sanaci důlní činnosti v Ústeckém a Karlovarském kraji Státní fond životního prostředí (SFŽP).

Výběrová řízení na dodavatele sanačních prací by tak už nevypisoval FNM, ale předkládátele projektů, tedy obce, občanská sdružení či

těžební firmy přímo v postiženém regionu. Zastímco FNM omezuje užití vyčleněných státních prostředků na zahlazení následků těžbou poškozené krajiny, SFŽP by preferoval i projekty na její revitalizaci.

Meziresortní komise, která jednotlivé projekty posuzuje, jich už schválila 29. Dohromady si rozdělí více než 3,6 miliardy korun.

Rekultivace

Novela vodního zákona ušetří miliardy

Až 2,5 miliardy korun by mohla při zatápní bývalých dolů na severu Čech ušetřit novela tzv. vodního zákona. Úprava, kterou předložil sněmovně zmocněnec pro severozápadní Čechy Vlastimil Aubrecht, odstraňuje platby správcům povodí, pokud je voda využita na rekultivaci vytěžených území. Podle představitelů pánevní oblasti se při současné podobě zákona pouze přesouvají peníze v rámci státu a snižují se prostředky na obnovu území, která jsou poškozena těžbou. Pokud by se na severu Čech tzv. mokrou cestou rekultivovaly veškeré bývalé povrchové doly, zbytečně by se při nynějších cenách vody vynaložilo asi 2,5 miliardy korun.

Jako první na severu Čech zkouší »mokrou cestu« státní Palivový kombinát na bývalém hnědohelném lomu Chabařovice. Pokud by novela neprošla, prodražil by se vznik

rekreační zóny s velkým jezerem až o 80 milionů korun. Za každý metr krychlový vody totiž platí Povodí Ohře 2,23 koruny.

Časopis Odpady na internetu:

<http://odpady.ihned.cz>

Služby a produkty, které vám usnadní orientaci v oblasti legislativy životního prostředí a evidence obalů naleznete na:

<http://www.enviweb.cz/paragraf>

<http://www.enviweb.cz/enviobaly>

Ekologizace pecí

Železářny Hrádek stále neodprášily pece

Železářny Hrádek dosud neodprášily obě elektrické pece a hrozí jim, že budou muset přerušit výrobu oceli. Podnik měl do prosince 2002 výjimku České inspekce životního prostředí (ČIŽP) a požádal koncem roku o prodloužení mezního termínu do konce roku 2003 kvůli nedostatku peněz a povodním. Firma nemá potřebných 20 milionů korun na ekologizaci pecí a její hlavní prioritou je zajištění peněz na udržení výroby.

Oblastní inspektor ČIŽP v Plzni Zbyněk Sevelka řekl: "Po vlastním šetření jsme navrhli ministerstvu životního prostředí, aby zohlednil fakt, že povodně firmu skutečně zasáhly." Nicméně podle ČIŽP nedostatek finančních prostředků nedává firmě právo vyrábět v rozporu se zákonem. Firma měla více než dva roky na to, aby technologii vylepšila. V Plzeňském kraji je už pouze zhruba deset subjektů, které jsou v podobné situaci jako hrádečtí.

Krátce

Chemosvit neznečišťuje

Jedna z největších slovenských chemiček, Chemosvit, investoval od revoluce do ekologie 634,5 milionu Sk. Jeden z největších znečišťovatelů životního prostředí na Slovensku v současnosti už neprodukuje podle svého ředitele Ivana Lacha žádnou přímou zátěž do svého okolí.

Ve sbírce zákonů vyšlo

Částka 12, rozeslaná dne 11. února 2003

38. Vyhláška, kterou se zrušují některé právní předpisy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Částka 6, rozeslaná dne 28. ledna 2003

12. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 373/2001 Sb., kterou se stanoví pravidla pro organizování trhu s elektřinou a zásady tvorby cen za činnosti operátora trhu

13. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 438/2001 Sb., kterou se stanoví obsah ekonomických údajů a postupy pro regulaci cen v energetice

Rozvoj obalového průmyslu v Číně

V Čínské lidové republice se silně rozvinula výroba obalových materiálů, balicích prostředků a pomocných obalových materiálů. Podle údajů Čínského svazu pro balicí techniku dosáhla tato výroba v roce 2001 hodnoty 38,8 miliard eur oproti 985 milionům v roce 1980. Počet výrobců stoupl desetinásobně. Celý obor zaměstnává 3 miliony lidí a roční nárůst počtu zaměstnanců je 12 %, V Šanghaji a pobřežních oblastech je ještě větší.

Zodpovědnost pro obchodníky

V Los Angeles (USA) prochází schvalování vyhláška, podle níž obchodníci ve městě jsou povinni recyklovat elektronické produkty, které prodávají. Musejí od zákazníků přijímat zdarma výrobky - jako počítače a televizory - a zajistit jejich recyklaci. Cílem vyhlášky je minimalizovat náklady, které má s tímto druhem odpadu město tím, že zodpovědnost přenesla na místní obchodníky.

Polovina mokřadů zničena

Zcela zničena, a to zejména v posledních 50 letech, byla polovina z celkové rozlohy světových mokřadů. Nadměrné užívání vod a jejich znečišťování se negativně projevuje na stavu řek. Polovina z největších 500 světových řek je velmi silně znečištěna a pětina rybích druhů ohrožena. Kvůli znečištění řek ročně opouští své domovy 25 milionů lidí. Téměř čtvrtina lidstva přitom nemá přístup ke kvalitní pitné vodě a polovina trpí jejím nedostatkem k sanitárním účelům. Ročně tak umírá na nemoci přenosné pitnou vodou pět milionů lidí. Na světě je registrováno více než 100 možných ohnisk konfliktů o vodu.

Spalovny

Spalovna pro Plzeňský kraj

Na 1,5 až 2,5 miliardy korun by vyšla stavba spalovny komunálního odpadu pro Plzeňsko. Pokud investici schválí zastupitelé, její výstavba začne v roce 2006.

Akciová společnost Plzeňské teploty získala na studii možné výstavby spalovny a její ekonomické návratnosti americký vládní grant ve výši 234 tisíc amerických dolarů. Záměr výstavby je v souladu s odpadovou koncepcí Plzeňského

kraje, kterou mají zastupitelé schvalovat v květnu. Plzeňská teploty by využívala odpadní teplo pro vytápění města a na výrobu elektřiny. Investorem spalovny by byla Plzeňská teploty, která by projekt hradila z úvěrů a evropských a jiných fondů.

Kapacita spalovny by měla dosáhnout 100 tisíc tun ročně. Toto množství představuje právě roční produkci odpadů města Plzně.

Technické služby

Liberecké technické služby chtějí do ciziny

Technické služby města Liberce (TSML) usilují o získání ekologického certifikátu ISO 14001. Ten by jim umožnil se po vstupu Česka do Evropské unie ucházet o zakázky i v zahraničí.

"Na možnost nabízet své služby nejen v regionu, ale i například v Německu nebo Polsku chceme být dobře a včas připraveni", řekl ředitel Jaroslav Bureš.

Certifikát řízení jakosti přitom firma získala už před dvěma lety. Společnost se podle Bureše už tři roky snaží sladit svou práci s požadavky evropských norem.

Technické služby dosud hledaly zakázky hlavně v Libereckém kraji. Hranice Německa a Polska jsou ale podle Bureše blíže než hranice kraje, a proto firma vidí svou budoucnost v zakázkách v příhraničních regionech našich sousedů.

Ekologický certifikát je osvědčením o tom, že činnost firmy nenarušuje životní prostředí. Technické služby ho chtějí využít zejména k získávání zakázek na výstavbu silnic a veřejného osvětlení. Certifikáty se podle Bureše stávají pro firmy nutností. "Zadavatelé je požadují u deseti veřejných zakázek," dodal Bureš.

Jediným vlastníkem TSML je město

Liberec. Firma se základním kapitálem přes 209 milionů korun a zhruba 180 pracovníky zajišťuje pro město veřejné služby technického charakteru od úklidu města, přes údržbu zeleně až po parkoviště či údržbu komunikací. Od svého založení v roce 1997 je akciová společnost zisková a její tržby se pohybují kolem 200 milionů korun.

Emise

ČR bude vydělávat na obchodu s emisemi

V Česku v současné době probíhají intenzivní přípravy na obchodování s emisemi skleníkových plynů. Na obchodu s emisemi mohou vydělat ty země, které produkují méně skleníkových plynů, než mají povoleno.

Česká republika se před šesti lety na mezinárodní konferenci o změnách klimatu v japonském Kjótu zavázala, že do roku 2012 sníží emise o osm procent pod úroveň roku 1990.

Ale už v současné době je Česká republika 25 procent pod touto úrovní. Svou rezervu tak

může prodat zemím, které emise naopak produkují více.

Hlavními zájemci o koupi českých emisí jsou podle LN Japonci, Rakušané, Nizozemci, Němci a Dánové. Podle odhadů Deutsche Bank by obchod se skleníkovými plyny mohl dosáhnout 60 miliard dolarů ročně. Cena za tunu emisí se pohybuje v rozmezí tří až osmi dolarů. ČR může odprodat limit na desítky milionů tun,

Emisní obchodování by mělo začít v roce 2008.

**Nepřehlédněte !
MODERNÍ OBEC č. 3,
vychází 12. 3. 2003**

**Komerční příloha: Pojistné
a leasingové programy
Téma měsíce: Ochrana
před povodněmi**

Krátce

Akreditace EK

Jako první z kandidátských zemí získala ČR akreditaci Evropské komise na posuzování metod zemědělské produkce určených k ochraně životního prostředí a krajiny (agro-environmentální opatření). Nositelem akreditace je Agentura SAPARD ČR

Sanace skládky v Chomutově

Sanaci části bývalé skládky komunálních odpadů v Chomutově vyhrála Skanska CZ s nabídkovou cenou 38,63 milionu korun. Termín ukončení prací do konce letošního roku však nejspíš nedodrží. Proti rozhodnutí se odvolaly konkurenční firmy. Na sanaci skládky město získalo dotaci ze Státního fondu životního prostředí v úrovni 75 procent celkových nákladů.

Močůvka, a pak olej

Potok v Zašově na Vsetínsku znečistil místní zemědělec močůvkou. Muž v vyvezl na pole zhruba deset fekálních vozů, ale neuvědomil si, že půda je zamrzlá. Močůvka proto stekla do potoka. Zkázku dokonalo dítě, které na zamrzlý potok vylilo v délce 500 metrů vyjetý motorový olej. Na dvoukilometrovém úseku uhynuly ryby a další živočichové, škoda nebyla vyčíslena.

Bude se stavět labská cesta?

Německý ministr dopravy Manfred Stolpe zpochybnul totální zákaz výstavby labské vodní cesty, který po loňských katastrofálních povodních na podzim vydala pro německé území spolková vláda. Vyslovil se pro dílčí úpravy břehů a hrází, aby byl tok lépe splavný pro říční loď. Sasko se však regulaci brání, protože v ní vidí nebezpečí pro protipovodňovou ochranu.

Elektronická příloha časopisu Odpady. Vychází jednou za dva týdny.

Kontakt: Odpady, Economia, a. s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7

Jarmila Šťastná, šéfredaktorka, tel: 233 071 427, fax: 233 072 012, <http://odpady.ihned.cz>, <mailto:odpady@economia.cz>

Petr Pflieger, inzertní manažer časopisu, tel: 233 071 403, fax: 233 072 012, mobil: 603 198 873,

<mailto:petr.pflieger@economia.cz>